

Uttalande om anläggningsregister.

Uppdaterat 2010-11-18

ALLMÄNNA RÅD (BFNAR 2003:1)

1. Detta allmänna råd ska tillämpas av de företag som är bokföringsskyldiga enligt bokföringslagen (1999:1078). Enskilda näringsidkare som tillämpar Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2006:1) för enskilda näringsidkare som upprättar förenklat årsbokslut ska inte tillämpa detta allmänna råd. Inte heller ideella föreningar och registrerade trossamfund som tillämpar Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2010:1) för ideella föreningar och registrerade trossamfund som upprättar förenklat årsbokslut ska tillämpa detta allmänna råd. (BFNAR 2010:9)
2. Ett företag skall förteckna eller på annat sätt samla uppgifter om sina materiella och immateriella anläggningstillgångar (upprätta anläggningsregister). Ett sådant anläggningsregister behöver inte föras i de fall företaget endast har ett fåtal anläggningstillgångar och den löpande bokföringen är organiserad så att man redan av den kan få en tillfredsställande kontroll och överblick över dessa anläggningstillgångar. (BFNAR 2006:2)
3. Ett anläggningsregister skall uppdateras senast i samband med bokslut.
4. Anläggningsregistret skall innehålla följande för varje enskild tillgång:
 - a) anskaffningsvärde,
 - b) anskaffningstidpunkt,
 - c) tillämpad avskrivningsmetod eller uppgift om att tillgången inte skrivs av,
 - d) nyttjandeperiod,
 - e) ackumulerade avskrivningar,
 - f) ackumulerade nedskrivningar,
 - g) uppgift som gör det möjligt att utläsa det avskrivningsbara beloppet, om detta för en tillgång avviker från ett belopp som motsvarar tillgångens anskaffningsvärde och eventuellt uppskrivningsbelopp, och
 - h) uppgifter som gör det möjligt att identifiera tillgången. (BFNAR 2006:2)
5. För företag som skall avsluta den löpande bokföringen med en

årsredovisning, skall anläggningsregistret dessutom innehålla följande uppgifter:

- a) ackumulerade uppskrivningar,
- b) eventuella korrigeringar av tidigare års av-, ned- eller uppskrivningar,
- c) omklassificeringar, och
- d) tidpunkt för uppskrivning. (BFNAR 2006:2)

6. Tillgångar som i enlighet med god redovisningssed kostnadsförts direkt behöver inte tas upp i anläggningsregistret.
7. Tillgångar som är helt avskrivna men fortfarande innehas av företaget skall finnas i registret. Uppgift om att en tillgång under det aktuella året överlåtits eller utrangerats skall finnas i registret. (BFNAR 2006:2)
8. Anläggningar som funktionellt sett framstår som en enhet kan behandlas som en post i anläggningsregistret. En förutsättning är dock att nyttjandeperioden är densamma för de olika delarna i anläggningen. (BFNAR 2006:2)
9. Likartade maskiner och inventarier som var och en har ett lågt värde och som anskaffats vid samma tillfälle kan tas upp som en post i registret.
10. Detta allmänna råd träder i kraft den 1 juli 2003 och tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter ikraftträdandet.
11. Bokföringsnämndens uttalande BFN U 89:12 Anläggningsregister upphör att gälla den 1 juli 2003. Uttalandet skall dock fortfarande tillämpas för räkenskapsår som har inletts före denna dag.

BFNAR 2006:2:

Detta allmänna råd tillämpas för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2007 eller senare.

BFNAR 2010:9

Detta allmänna råd tillämpas för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2011 eller senare.

MOTIVERING

Frågan

I vissa situationer är det nödvändigt att kunna identifiera enskilda tillgångar och hämta information om dessa. Därför behövs normalt ett anläggningsregister.

BFN behandlar i detta uttalande vem som är skyldig att föra ett anläggningsregister, när registret skall uppdateras och vilka uppgifter som skall finnas i ett anläggningsregister.

Gällande rätt

Enligt 5 kap. 4 § bokföringslagen (1999:1789, BFL) skall konton över bl.a. olika tillgångar specificeras i en sidoordnad bokföring i den utsträckning det behövs för att ge en tillfredsställande kontroll och överblick. I förarbetena anges att ett företag som inte specificerar tillgångar, avsättning och skulder utan använder sig av sammansatta konton bör vara skyldigt att ha en sidoordnad bokföring där de ingående posterna specificeras. Detta gäller dock inte om en tillfredsställande överblick och kontroll ändå kan erhållas (prop. 1998/99:130 s. 260).

Av 6 kap. 7 § BFL framgår vilka uppgifter som skall lämnas om anläggnings-tillgångarna vid upprättande av årsbokslut. För företag som skall avsluta den löpande bokföringen med en årsredovisning skall sådana upplysningar lämnas som framgår av 5 kap. 3 § årsredovisningslagen (1995:1554, ÅRL).

Redovisningsrådet har i rekommendation RR12 Materiella anläggningstillgångar behandlat redovisning av materiella anläggningstillgångar. I punkt 38 redogörs för vilka upplysningar som skall lämnas i årsredovisningen. Motsvarande krav finns i BFNs vägledning Redovisning av materiella anläggningstillgångar (avsnitt 11).

Bedömning

Vem är skyldig att upprätta ett anläggningsregister?

För att fullgöra de krav som lagstiftningen och kompletterande normgivning ställer på redovisningen av anläggningstillgångarna skall ett anläggningsregister finnas. Ett krav på anläggningsregister finns emellertid endast för de företag som är skyldiga att upprätta ett årsbokslut eller att avge en årsredovisning. Vissa företag behöver heller inte upprätta ett anläggningsregister. Det gäller om företaget endast har ett fåtal anläggningstillgångar och dessa i den löpande bokföringen redovisas på ett sådant sätt att det är möjligt att överblicka tillgångarna utan vidare uppgifter och utan att informationen samlas i ett särskilt register.

Hur kan anläggningsregistret utformas?

Ett anläggningsregister kan bestå av en förteckning över tillgångarna där de olika uppgifterna i enlighet med punkterna 4 och 5 i det allmänna rådet framgår för respektive tillgång.

Ett anläggningsregister kan även bestå av en sammanställning av kopior av inköpsfakturorna ordnade kronologiskt och ett tillhörande register. På inköpsfaktura anges i förekommande fall de uppgifter som enligt punkt 4 och 5 skall framgå av ett anläggningsregister.

I samband med bokslut upprättas ofta en specifikation över årets inköp av anläggningstillgångar. Sådana specifikationer kan också samlas och användas som anläggningsregister under kommande år. Samma uppgifter som angetts ovan skall i detta fall antecknas på specifikationerna.

När skall anläggningsregistret upprättas?

Ett anläggningsregister skall uppdateras senast i samband med bokslut. Detta gäller för samtliga de uppgifter som skall finnas i registret, t.ex. uppgift om att en tillgång anskaffats, utrangerats eller avyttrats. Det är naturligtvis rationellt att föra in uppgifter om att en tillgång anskaffats eller avyttrats samtidigt som inköps- eller försäljningstransaktionen bokförs, men något krav på detta finns inte.

Vad skall tas in i registret?

I anläggningsregistret skall företagets materiella och immateriella anläggningstillgångar förtecknas. Det gäller både för de som är föremål för avskrivning och för de som inte är det (t.ex. konst och mark).

I punkt 7 anges att det i ett anläggningsregister skall finnas uppgifter om tillgångar som överlåtits eller utrangerats under det aktuella året. Åtminstone i något större verksamheter torde uppgifter om tillgångar som inte funnits i verksamheten under det senaste räkenskapsåret regelmässigt tas bort i samband med bokslutsarbetet. Det anläggningsregister som gäller för detta tidigare räkenskapsår utgör naturligtvis räkenskapsinformation och skall arkiveras.

Som framgår av BFNs Vägledning om redovisning av materiella anläggningstillgångar får inventarier kostnadsföras direkt, om den ekonomiska livslängden är högst tre år och anskaffningsvärdet inte uppgår till väsentliga belopp. Tillgångar som kostnadsförts direkt behöver inte tas in i anläggningsregistret.

Vilka uppgifter som skall finnas i registret framgår av punkterna 4 och 5 i det allmänna rådet.

Det anges i punkt 4 g) att det i anläggningsregistret skall finnas uppgift som gör det möjligt att utläsa det avskrivningsbara beloppet för en tillgång, om detta avviker från ett belopp som motsvarar anskaffningsvärde och eventuellt uppskrivningsbelopp. Avskrivningsbart belopp utgörs av tillgångens anskaffningsvärde och eventuellt uppskrivningsbelopp med avdrag för beräknat restvärde. Eftersom således det avskrivningsbara värdet kan beräknas med ledning av restvärdet kan ett företag välja om det vill ange restvärdet eller det avskrivningsbara beloppet. Med restvärde avses det belopp ett företag förväntas erhålla för en tillgång efter nyttjandeperiodens slut efter avdrag för kostnader i samband med avyttringen.

I punkt 4 h) anges att det i registret skall finnas uppgifter som gör det möjligt att identifiera tillgången. Detta innebär inte nödvändigtvis att de enskilda tillgångarna måste märkas. I många fall går det alldeles utmärkt att identifiera tillgången även utan att märkning sker, t.ex. genom att ange vad det är frågan om för tillgång och var den är placerad eller genom att tillgången benäms på ett sådant sätt att det utan ytterligare uppgifter går att förstå vilken tillgång det är frågan om.

BFNs allmänna råd om anläggningsregister trädde i kraft den 1 juli 2003 och tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter ikraftträdandet. Det allmänna rådet har ändrats i oktober 2006 och de nya lydelseerna i punkterna 1, 2, 4, 5, 7 och 8 tillämpas för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2007 eller senare.

Detta uttalande har beslutats den 24 oktober 2006 av Bokföringsnämnden i plenum.

Hans Edenhammar
ordförande

Gunvor Pautsch
kanslichef